

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Baggrund og formål

Borgernes retssikkerhed i sociale sager er af stor betydning for regeringen. Det gælder ikke kun i de situationer, hvor den kommunale forvaltning behandler sagen, men også i de situationer, hvor en borger får ophold i et dag- eller døgntilbud efter den sociale lovgivning. Formålet med forslaget om krav til kommunernes sagsbehandling er at styrke retssikkerheden for de borgere, som henvises til sociale dag- eller døgntilbud.

Der findes en lang række regler i den gældende lovgivning, som har til formål at garantere borgerens retssikkerhed, når en social sag behandles i den kommunale forvaltning, og kommunen skal træffe afgørelse i sagen. Lovforslaget ændrer ikke disse regler. Når kommunen efterfølgende skal beslutte, hvordan afgørelsen skal føres ud i livet, har borgeren imidlertid ikke den samme retsbeskyttelse. Det foreslås derfor, at kommunens afgørelse om borgerens ret til et tilbud efter den sociale lovgivning skal indeholde en kort beskrivelse af, hvordan afgørelsen vil blive ført ud i livet og en kort beskrivelse af formålet med den indsats, som kommunalbestyrelsen har valgt. Det giver borgeren mulighed for at udnytte de retssikkerhedsgarantier, som lovgivningen indeholder, i forbindelse med både kommunens behandling af ansøgningen om et tilbud efter den sociale lovgivning og kommunens behandling af beslutningen om, hvordan afgørelsen vil blive ført ud i livet. Beslutningen om den konkrete indsats bliver således en integreret del af kommunens afgørelse om tilbud efter serviceloven.

Lovforslagets hovedindhold

Lov om social service bygger på et generelt princip, hvorefter kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om tilbud efter loven. Dette princip ændres ikke. Det foreslås imidlertid, at det skal fremgå af loven, at kommunalbestyrelsens afgørelse ikke kun skal indeholde oplysninger om ret til et tilbud efter en bestemt bestemmelse i lov om social service, men også skal beskrive

den konkrete indsats, som kommunen har besluttet at iværksætte og formålet med indsatsen.

Efter de gældende regler tager kommunalbestyrelsen i de konkrete afgørelser stilling til, hvilke tilbud efter serviceloven, som borgeren har ret til. Der er tale om afgørelsessager, som behandles efter reglerne i forvaltningsloven og retssikkerhedsloven. Den kommunale myndighed er imidlertid ikke forpligtet til at skrive i afgørelsen, hvordan den skal føres ud i livet. De konkrete afgørelser beskriver heller ikke altid formålet med den indsats, som påtænkes iværksat.

Forslaget betyder, at borgeren kan udnytte alle de partsbeføjelser, som findes i forvaltningsloven, når kommunen behandler borgerens sag og træffer afgørelse såvel om borgerens ret til et tilbud efter serviceloven, som om den konkrete indsats. Borgeren har således ret til partsaktindsigt efter forvaltningsloven, til at blive partshørt over oplysninger, som indgår i grundlaget for afgørelsen, og til at modtage en klagevejledning. Hvis kommunalbestyrelsen giver afslag på en bestemt konkret indsats, som borgeren har ansøgt om – fx om en bestemt behandling til et barn, som skal optages i et særligt dagtilbud – har borgeren krav på en begrundelse for afslaget.

Forslaget betyder også, at borgerens mulighed for at klage over kommunalbestyrelsens afgørelse samtidig vil omfatte kommunalbestyrelsens beslutning om den konkrete indsats og formålet med indsatsen. Klagen behandles efter reglerne i retssikkerhedsloven (lov om retssikkerhed og administration på det sociale område). Borgerens adgang til at klage over kommunalbestyrelsens afgørelse til det sociale nævn vil således ikke blot omfatte kommunalbestyrelsens afslag på retten til et tilbud efter lov om social service, men vil også omfatte kommunalbestyrelsens beslutning om den konkrete indsats og formålet med indsatsen.

Forslaget indebærer endvidere, at sagsbehandlingsreglerne i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og forvaltningslovens kapitel 3 – 7 gælder, når kommunalbestyrelsen beslutter at ændre sin beslutning om den konkrete indsats væsentligt, selv om den ændrede indsats kan gennemføres efter